

Handwritten text on a parchment label, likely a library inventory or title page, including the words "BIBLIOTHECA" and "1710".

Item tractatus de creatura mundi de formatione
angelorum de formatione et ordinatione mundi
Item de amantibus et eo advenit et multa
alia de divinis officii Item prima pentecostea
breve et vales Item sermoes p[ro]motus Item
lingua[m] sarthane gra[m] om[n]i suam Item
sermo de p[ro]phetia brevis v[er]us Item copia in
dulgentiarum demeritorum festi cuius v[er]us e[st]
glorioso Item hystoria eius s[er]m[on]i ad sermo[n]e
Item liber dialogorum s[er]m[on]i Johannis crisostomi
Et s[er]m[on]i basiliensis ep[iscop]i de dignitate sa
cerdotali etc

1) H * 10210

XV. Br. 1156, 1-9

Copia indulgentiarum de institutione festi presenta-
tionis beate marie p̄ruerdissim̄ dñm Adolffū
Archiepiscopum maguntinum concessarum

Adolffus dei gr̄cia sancte magūtine
sedis Archiep̄us Sacri romāi Im
perij per germaniam Archicancel
la^{ri} ac princeps elector Ad futuraz rei
memoriam ex specialis deuocinis affectu quaz
ad inchtam pp̄ugnacem nostraz gloriofissimā
semp̄ uirginem maria^z dei genitric^z feruēt̄ am
mo gemus ab intus p̄pterea d̄stictas festū
p̄ntationis eius^z beatissime uirginis q̄d̄ vice
h̄ap̄ima die mensis Nouembris annis singul̄
celebrat̄. d̄ incept̄ annis singulis p̄petuis tempoi
bus dicta die sollempniter veneret̄. ea p̄pter at
tendentes et pie cōsiderantes q̄ merita beatissime u
ginis p̄dicte erga genus humanū tātis honori
bus rep̄sari neq̄unt quin illa maiorib⁹ in dies
et illustriorib⁹ dignissima c̄leatur. hac n̄ra irre
fragibili sanctione statuim⁹ et d̄cerimus ac or
dinam⁹ q̄ festū presentationis huiusmōi sicuti
festū conceptionis beate uirginis memorate per
nostras ciuitates et dioc̄ dicta die annis singul̄
perpetuis futuris temporibus deinceps a cūctis
cr̄stifidelib⁹ sollempniter celebret̄ cū p̄pria historia
de eodē festo p̄ntationis et ubi p̄pria de illo non
habetur historia cū historia de natuuitate eius^z d̄

H* 91.

XV. Q. 1156, 3

gloriosissime et intermeate virginis sic q̄ ubi na
tuitas continetur presentacio inseratur. Et insu
per ut cristifideles ad maiorem deuotionem et
frequenciozem venerationem dicte precelle dei
genitricis que velud auroza consurgens pulcra
ut luna electa ut sol terribilis ut castroru aces
ordinata verum solem iusticie redemptorem nos
trum ihesum cristum qui illuminat abscondi
ta tenebratum in mūdo potestatis tenebrose spi
ritu sancto cooperante produxit que nec visa est
primam similem nec habere sequentem modis
congruentibus exitemus ut exinde fideles ip̄i
deuotionibus et orationibus apr̄is ac ip̄ius u
ginis intercessionibus adiuti nostris q̄; inducti
exitationibus reddantur diuine gratie ap̄cio
res necn̄ ad prefatum colendum festum uginis
intacte co libenci animent̄ quo ex hoc dono ce
lestis gr̄ie vberius conspexerint se refectos de oī
potētis dei misericordia ac beatoru petri et pauli
apostolor̄ eius necnon sancti martini confesso
ris patroni nostri auctoritate ⁊ meites cōfisi oī
bus v̄ penitentib; et confessis qui die predicta
ad laudem et honore ip̄ius virginis in singul
ec̄ns mōsterijs ⁊ alijs locis ecclāsticis pfatarū
n̄az Ciuitatū et diōc̄ ep̄ntibus in q̄bus officiu
eius de; uginis celebrai otigerit diuinis m̄fue
rit l̄ in vigilia eiusdē festi ieiunauerit annuaū

Quadragesima dies de iniunctis eis penitentijs
misericorditer in dño elapam⁹ pñtib⁹ ppetuis tē
pōib⁹ duraturis. In cui⁹ rei testimonium secre
tū nēm pñtib⁹ est appensū Datum in ciuitate
nra magūtina die penultima mensis Augusti
Anno dñi millehō q̄dr̄igēteshō sexageshō octauo

Iecte fuerunt pñtes littere in gnālī Sinodo scā
et publicate de mandato p̄fati siueuēdissimi do
mmi Archiep̄i magūtini die m̄c̄en̄ tricesima
p̄ma et vltima mensis Augusti Anno r̄c̄ lxxviii

De eod̄ festo indulgentiar

Paulus Episcopus Seruus seruoꝝ
dei Ad futura rei memoriā racioni
ogruit ⁊ cōuenit honestati ut ea q̄
de Romani pontificis gratia p̄cellerunt hez ei⁹
superuemente obitu littere apostolice desuper cō
fecte non fuerint suum consequantur effectum
Dane felix pio pape predeces nro pro parte
dilecti filij nobil̄ viri **W**ilhelmi ducis **S**axoie
dudum exposito q̄ ipse dux ex specialis deuoti
onis affectu quē ad inclitā pp̄ugnatricem
nram gloriosissimā ūginē mariam feruētī ani
mo gerebat ab intimis p̄pterea d̄sideābat fel
tū pñtacionis eiusde; beatissime ūginis marie
q̄d vicefimā p̄ma die mēsis **N**ouembris ānis
singulis in terris ⁊ dominijs suis de p̄suetudie

celebratur etiam ex speciali sed. ap. decreto et sta-
tuto annis singulis perpetuis temporibus dicta
die sollempniter venerare. **I**dem predecessor sine
duotionis affectum quem prefatus dux ad ipsu
et romanaz ecclie gerere comprobatur atten-
dens et pie considerans qd merita beatissime regie
predicte erga genus humanum tantis honori-
bus compensari nequibant quin illa maioribus
in dies et illustrioribus dignissima censeret. **P**re-
fati quoq; ducis in ea parte supplicationibus in-
clinatus videlicet sue dato die Noni iunii pon-
tificatus sui anno sexto. **A**uctoritate apostolica
sua perpetua et irrefragibili sanctione suarum si-
super hoc confecte fuisset litterarum tenor. **S**ta-
tuit decrevit et ordinavit qd festum presentacionis
hoc modo sicut. **A**ssumptionis visitacionis et
alia festa beate. **M**arie memorate. **I**n terris et
dominijs prefati ducis dicta die annis singulis
perpetuis futuris temporibus de mandato sedis
apostolice deinceps a cunctis cristifidelibus solle-
mpniter celebraretur. **M**andamus nichilomi-
nus. **S**tatutum et decretum sua huiusmodi
de celebrando festum predictum per prelatos et
alias ecclesiasticas personas. **I**n dominijs et
terris predictis sollempniter publicari. **R**e-
autem de statuto decreto et mandato predictis

pro eo q̄ super illis ipsi p̄i p̄decessoris eius sū
peruente obitu littere apostolice oferte nō ex
stiterit possit quōlibet hesitari. Volū⁹ ⁊ dicta apos
tolica auctoritate decernim⁹ q̄ p̄ntes littere ad
p̄bandū plene Statutū decretū ⁊ mandatū p̄i
p̄decessoris huiusmōi ubiq; sufficiant. Nec ad
id p̄bationis alteri⁹ amiculū requiratur. Nulli
ergo omnino hominū liceat hāc paginā n̄re vo
luntatis et cessionis infrigere. s̄ ei ausu teme
rario cōtraire. Si q̄s hoc aut̄ attēptaē p̄sūpserit
indignationem omnipotētis dei et beatorum pe
tri et pauli apostolorū eius se nouerit incursum.
Datum siome apud sanctū petrum Anno in
carnationis domice. Milleesimo quadrigētesimo
sexagesimo quāto. sextodecimo kl̄ Octob̄ Pontifi
ficatus n̄ri Anno primo. Et libro p̄mo de di
uersis formis Anno p̄mo d̄ni n̄ri pauli pape se
cundi folio cccxxij. ⁊ est expedita p̄ cancellariā.

In diligētia de eod̄
Daulus Ep̄us seruorū dei Uni
ūis sp̄ifidibus p̄ntes l̄as inspectu
tis Salutem et apostolicam b̄ndictioem. Ad id
maxime versatur uostra int̄tio ut cristifideles
ad maiorem deuotionem et frequentiozem ve
nerationem precelle dei genitricis virginis ma
rie que velut auroza consurgens pulchra ut lu
na elcānt sol terribilis ut castrorū acies ordiāta

verum solem iusticie redemptorem nostrum ihe-
sum cristum qui illuminat abscondita tenebrarum
In mundo potestatis tenebrose spiritu sancto co-
operante produxit. Nec est visa primam simile
nec habere sequentem modis congruentibus ex-
citemus ut exinde fideles ipsi deuotione et oraci-
onibus proprijs ac ipsius virginis intercessio-
ne adiuti nostrisq; inducti exortationibus red-
dantur diuine gratie aptiores. **D**ane dudum
fe re pio qape. n. prede nostro pparte dilcā filij no-
bilis vici. Duilhelmi ducis saxonie exposito. q
ipse dux ex specialis deuotionis affectu ab intis
desiderabat festum pntacionis eiusdem virginis
Quod in vicesima prima die mensis **N**ouem-
bris annis singulis. **I**n terris et dominijs suis
de consuetudine celebratur etiam ex specialis sedis
apostolice decreto et statuto perpetuis temporibus
dicta die sollempniter venerari. **I**dem predec pre-
fati ducis supplicationibus nichnatus. **A**uctori-
tate apostolica. **S**tatuuit decreuit et ordinauit q
festum presentacionis huiusmodi **V**icini assup-
tionis visitacionis et alia festa beate marie meo-
tate. **I**n terris prefatis temporibus eadem die
de mandato sedis apostolice ab ipsis fidelibus so-
lempniter celebrare. put in nostris cum dicto
pius prede antequam sue super hjs littere con-

ficerent reb⁹ fuerit humanis exemptus inde cō
fectis litteris plen⁹ continet. Nos igit^r cupiē
tes q^d festū predictū debita veneratiōe habeat et
ad illud colēdum eidemq; virgini famulandū
fideles iph⁹ eo libencius amment^r quo ex hoc do
no celestis gracie vberi⁹ cōspererint se refectos d
omnipotentis dei misericordia et beator⁹ petri et
pauli apostolor⁹ eius auctoritate cōsi⁹ omnib⁹ v⁹
penitentibus et confessis qui die predicta ad laudē
et honorem iph⁹ v⁹ginis in singulis ecclesijs mo
nasterijs et alijs loc⁹ ecclesiasticis infra dicta diui
na existentib⁹ in q⁹bus officū eiusdem uirginis
celebrari cōtingerit diuinis interfuerit vel in vi
gilia eiusdē festi ieiunauerint ānuatim centū
dies d⁹ iniunctis eis penitentijs misericordit^r in
domino relaxamus p⁹ntibus p⁹petuis tēporibus
duāturis. Volumus autē q^d si alias in vigilijs
ieiunantibus ac diuinis huiusmōi intēstib⁹
abqua alia indulgentia imperpetuū ul^r ad certū
tempus nondū elapsū duātura p⁹ nos cōcessa
fuerit p⁹ntes littere nullius existant roboris ul^r
momenti. Datū si⁹ome apud sc^m petrū. Anno
incarnacionis domice Millesim⁹ q⁹dringētesimo
sexagesim⁹ quāto duodecimo cal^r febru⁹ Pontificat⁹
nostri an⁹ p⁹mo. Et libro tercio d⁹ diuisis formis
Anno primo domini n⁹ri domi pauli pape secun
di folio lxxij et est expedita per cancellariam

In presentacione bte uigis maie añ
F In primis vis añ
Dns ortorū redundans gratiā nō
dum replens celi muneibus mater
dei fecundans omnia nos restaurans super nis sedi
bus florens ortus mos ab infancia admiādis
fulsit virtutibus. ps. omnia laudate **A**dre ce
lestis gratie in utero perfunditur materē miseri
cordie ut stella splendens oritur añ pñs parē
tibus post vota impetrata templi penetrabibus ē
trima dicata **A**antilla puellula virtutis esem
plum nulla freta gratia ascendit in teuplum. **A**
Arudita puella regia contemplatur mente ce
lestia caritate flagrant precordia. **Capitulum**
Introduxit me rex in cellam vinariam ⁊ or
dinavit in me caritatem fulcite me floribus sti
pate me malis quia amore languo **Respon**
Recolamus virginis inelita admiranda lau
dum precomia infantilis etatis meita **Et**
virtutis grata primordia. **Et** radiat g̃tia puel
la ⁊ sapiēcia fulg; i puula. **Et** u **Glā pñ** **ps**
Odei sapientia attingens cuncta forti
ter hūmani lapsus vicia subleuasti
suauiter **S**umfisti formam hominis
in qua mortez susciperes ex aluo nas
cens uiginis ne consors culpe fieres **R**eplens
matrē dulcedinis dono dum aluo clauditur fit

plena bona inchoatis ut stella fulgēs orit̄ **A**mo
tus dans iudicia certa tam efficacit̄ tota nostra
precordia ad te trahit̄ dulcit̄. **O**sterm̄ patris or
dine in tēplo ūgo oditur ubi mira dulcedine cō
templando p̄fruit̄. **O**ratiōi dedita et diuinis ob
sequiis a mūdo p̄suis abdita archanis vacat stu
dij. **O**mnia ēdundantia gr̄tia data uirgini que
cūcta sūt flagrācia et gr̄ta sūmo numini. **H**ens
lingua caro spūs. sensus affectus actio. eicā mon
stra celitus. in matre; dei filio. **G**loria tibi dñe q̄
natus es de uirgine idē manens in numine p̄i
cū sancto flamie. Amen. ū. **S**pecie tua et p̄
super magnificat **A**n̄. **Q**ue laudis adest
festiuitas gr̄ta mūdo ac celi cuius qua beate
marie sanctitas templo data ē a parētibus ut
obue piguis suauitas redūdat fructibus. **A**d
cōpletoriū sup psal. **A**n̄. **E**rudita puella. hęc
te in primis uesperis ymnus **Y**mnus
Sacre parētis uirginis sterilis naturali
ter hanc dono summi numinis susce
rūt feliciter **V**otum soluentes filiā ad
templū trimā deferūt deo placentem hostiā. ibi
mansurā deserūt. **I**nfancie tā teneri. creuit ūt
et gr̄tia in omni cōplens opere: creatoris obse
Regiē sancti spiritus domestico dictamine om
nis uirtutis penitus deus splendet in uirgine
Gl̄a tibi dñe qui nat⁹ es de uirgine idē manēs

in numine patri cum sancto flamine Amen. Ca-
pitulū. **S**icut lilium inter spinas sic amica
mea inter filias. **v.** Elegit eā deus et preelegit eaz
Et habitare. **rc.** Super nōc dimitte. **an.** Quantū
facultas sequere in laudibus **Invitatorū**

Uotis et votibus laudantes dñm Inste-
mus laudib⁹ uirginis uirginum. Venite
exul. In pmo nocturno. **An.** **I**n tē

plū si gōdibus tēi quimis eāt aditus quos cōpo-
sitis gressibus ascendit fulta celsus **ps.** de

dñā. **N**ichil insolencie uirgo p̄tēdebat na; lux
sapientie in ipsa fulgebat. **E**x affectu supplici
dō famulat sed ex gestu supplici cernentes hor-
tatur **v.** Specie tua et **rc.** Responsorium **Ps.**

Mente sancta fuit et humilis splendēs orna-
tu ḡtie uirgo pia vnde sit nobilis. **T**hronus

dignus sit regis glorie. **v.** **T**hronus eburneus
cū auro fulgido uenē uirginis cū corde prouido.

Thronus. **q̄** pulchrā quam sanctam deuit
matrem esse que deū genuit lacte quoq; vberū

aluit. **S**trinxit vlnis manibus tenuit. **v.** **T**ā
to regi sit tāta domestica q̄ vestiuit hūana tumi-

ca dum. **S**trinxit. **F**ido rectus seruatus noscī-
tur dum maria in templo conditur nam cōtem-

plans deo perfruitur. **S**ic ad alta mēs eius ca-
pitur. **v.** **C**um in mente uerbi lux oritur digna

uerbi matre disponitur. **hic ad.** **v.** **G**loria p̄i,

Omnium virtute preclara In hunc An
totum dat ad hoc studium ut deo tota sub
dita devotum dat obsequium. **R**ex virtutum
dote spectabile **D**espōsata cor docile ad angelum col
sibi mirabile mētem fecit mite et humile omni quod
loquum mite preb; et humile pmta spōdet obsequium
I Diffusa est gratia et **E**sponsorium
imminentis celi dulcedine stans in templo u
go reficitur. Cuius quod mens pulchritudine gratiarum
ibi proficit. **M**agna semper excercises opera grati
ora meret munera Cuius quod **O**lma uirgo ppositum
nunquam iubendi statuit **S**emper dei placitum in hoc
voto suppositum. **G**ratius uirga ioseph flos emicat
et hunc sponsum virginis indicat. **S**emper
Ruptam sic ex iudicio sancti spiritus in colu
be misterio gabel missus celsus salutat
magno gaudio **Q**ue cepit diuinitus. **I**n pa
tentum manens hospicio inuenitur a dei nuncio
Que cor. **G**loria patris et **I**n tunc nocturno. **A**n
Elos in floris tempore ad locum floris mittit
sic de floris corpore glorie concipit. **E**hes
flos maria uirgula uerq; tempus floris flos na
zareth patrio plena sunt decoris. **G**audens flos
multiplicat uirgule decorem conceptus glorificat
marie pudorem. **A**diuabit eam **E**sponsorium
Alicha dei in qua reconditur dulce manna
tribus ethere quo plebs dei sancta reficit. **E**st

maie venter uirgineus. u. **T**halamus regis
glorie quo iungitur ecclesie. **E**st. **M**irabile
de omniū cum hūano vniuit genere suū nobis
donans fastigium nostra dignans mi firma su
mere. Nam ut nēm sanaret viciū sic amoris di
dedit iudiciū. nra. rie yesse uirgula de qua
ihesus flos oritur Spiritus sancti regula manēs
m tēplo dñi. u. **U**bi diuino dogmate s diuins
instruit omni q; casmate gtiatū imbuūt. spie
Gloria p̄ri. u. **D**enciāt om̄s tuum leuamen

Lauda felix ecclesia alme matris infancia;
cuius in mensa gratia tibi pauit gloriā
In templo dei laudibus uirgo dedicata a super
nis ciuib; gaud; uisitata **O**mnis eius actio in
deum tendebat tota uite spacio meritum auge
bat. **Q**uitquid egit penitus est forma virtu
tis et doctrina spiritus et causa salutis **Q**uantū
facultas suppetit laudent mentes pie nam om
nis lingua deficit in laude marie. **ymnus**

Aterni patris ordine in templo uirgo oditur
ubi mira dulcedine cōtemplando perfruitur.
Orationi dedita et diuinis obseq̄is a m̄do p̄f̄
abdita archanis vacat studiis **O**imnia redūdā
tia ḡtie date uirgini qua cūcta sunt fragrantia et
grata sumo numini **M**ens lingua caro spūs sen
sus affectus actio electā monstrant celit̄ in ma
tre dei filio **G**loria tibi dñe q̄ nat̄ es s uirgine

idem manens in numine p̄ri cū scō flamie. **Am**

Capitulum. Introduxit ut sup̄. u. Elegit eam
Benedictus uirginis filius. **Am.** s̄n̄ benedict⁹
replens matrē misericordie aduocatā dans hāc
ap̄icus ne sit quisquā expers v̄mie. **Oratio**

Deus qui uirginitati tuī mox futurā matrē
et uirginē maria; in templū trima; hodie
et̄na die p̄ntari uoluisti: et ab ipsa eundē tuum
natū symeōi p̄ntasti: la;gire supplicib⁹ tuis ut q̄
p̄ntationem eiuusdē matris tue ueneram⁹ in ter
tis tibi mereamur ipsa p̄ocinante p̄ntari i cel⁹

Per eundem dñm. r̄c. **Ad. i. Maria uirgo Ad. iij.**

Am. flos in florib⁹. **Ad. vi. Omnis eius actō Ad**

ix. dñi Quātū facul. Cap. 7 collecta ut sup̄. u. Au

di fi r̄c. laud. añ. laudate p totū. ymnus D dei

Olma fructifera mater pietatis fugās m̄di
scelera stella claritatis per q̄ cūcta p̄spera danē
nob̄ ḡtis nos tād̄ i etheā trāsser cū b̄tis **Ad mis**

sā Gaudeam⁹. ep̄ Ego q̄h̄. vic. ḡdu. Benedicta

et v. Allā felix uirgo. Euangeliū liber genā

offer. felix namq; es. con. Beata uisceā D̄o

Deus qui uirginitati tuī mox futurā matrē
et uirginem mari r̄c ut sup̄. **leta P**at̄re in
finita misericordie. uirginitū tuū in p̄sentacōe
beate semp uirginis maie. tibi offerendo p̄ntamus
supplicē exorantes. ut per hanc oblationē a celi
agnimibus tibi p̄ntari mereamur per eundem

Sacramēta q̄ sūp̄m̄us dñe beate maie **topl**
semper ūginis intercessiōe nos salnent: quo dē
uocione sui purissim̄i cordis. acceptabile tibi sa
crificiū iugiter ymmolabit per dominū nostrū

Alleluia s̄oh̄ virgo que nondū edita matris
aluo replet̄ gratia et in tēplo dei r̄posita illustra

Atur summa pietas **Sequentia**
Altissima p̄uidente cuncta recte disponē
te dei sapientia **Q**uo nexo diugatis ioa

chim et anna gratis iuga sunt sterba **E**t cord̄
affectu toto dño fidel̄ voto se strinseūt p̄t̄ uof

si plem illis dari digneē hanc dedicare in tēplo
perhēniter **A**ngelus apparuit lucidus q̄ docuit

exaudita vota **V**egis sūm̄i gratia ut detur eis
filiā ḡtiosa tota **I**n utero cōsecrata miro modo

gnata gignit mirabilib⁹ **A**ltissimi p̄tis natum
ūgo manēs q̄ reatū mundi tollet ḡtius **B**ene

dicta ūgo nata templo trima p̄ntata it̄ terq̄nis
gradib⁹ **E**recta veloꝝ moꝝ ascēdit et vterq; pa

rens tendit ordinādo se vestib⁹ **N**oua fulsit glā
templū dum eximia ūgo p̄ntatur **A**ducta diuī

nitus uisitata celitus angel̄ letatur **D**ū ut nu
bant inbet multis p̄nceps puellis adultis p̄ri

mo ūgo renuit **I**psam namq; deuouē parētes
ipsa manere ūgo voto statuit **C**onsult⁹ deus re

sponsū dat ut virgo sumat spōsū quem prod̄nt
flos edign⁹ **A**st̄sus ioseph̄ puellam ad parētū

durit cellam nuptiarum sollicitus **N**unc gabriel
ad uirginem ferens conceptus ordinem delegat **C**ru-
dita stat tacita verba quae sunt in solita meditatur
Ut cum ille tradidit modum uirgo credidit hincque
sacroflamine **M**ox uerbum concipit et quod nullum
clauditur conditur in uirgine **E**cce singularis quam
ta laude sublimaris quanta fulges gloria **N**os ergo
sic tuearis ut fructu quo gloriis fruamur in pacis am-

Sermo

Quae est ista puella mater et uirgo semper ma-
ria frater karissimi. que nunc mundo omnia quidem gradus
ascendens. hodie in templo a parentibus deo presentatur
Non processit quae ascendit et quanta uirtutis existat vi-
deamus. **Q**uid autem putas quibus olim fuit uel nunc
sit ista persona: quae sanctis omnibus spectanda proponitur
et miranda. **H**oc autem in primis instruere fas est: quod
sapiencia dei patris. ab omni malicia et inmundicia
aera cuius et caro quam elegit. et habitaculum sibi fecit
fuerit purissima. quando in ea. et de ea. uerbum exti-
tit caro factum: dicente scriptura **I**n manuola ani-
mae non in trabe sapiencia nec habitabit in corpore
subdito patris. **I**nter omnes itaque sanctos huius beatissime
uirginis memoria eo frequenter agitur. quod minore apud de-
um gratiam inuenisse creditur. **H**oc quidem uirgo maria
postquam nasceretur. dimis est oraculum denunciata: et mi-
raculis signata **T**andem uero nata a progeie diuinitus

de dīnata. nra si q̄bz ē ut legim⁹ nazārēs patres
 bethloemita m̄re quas vrbes ipsi⁹ natūtatē l' cont
 ūlacōi destīatas esse: n̄ taquerūt p̄phē Descēdit
 autē de radice illi⁹ h̄de preclai abrahē. cui superne
 p̄missa fuerat ōnis b̄ndictō genciū in suo semi
 ne: descēdit a stirpe dauid. quē de⁹ p̄p̄t notā sibi
 p̄bitatē sublimauit dices. Inueni virum scōm
 cor meū. De regali nāq; tribun siml' et sacerdoti
 li duxit originē. que sūmū erat paritūā ē gē atq;
 pontificē. Quoddā itaq; siderū micat in marie
 gnacōe. videlicet q̄ longe a n̄ patibus diūsimode
 celatus est re p̄missa: q̄ ex abrahē semine et ex re
 gibus orta. q̄ etiā illi gnacōni ob singulare p̄u
 legiū scitatis diuinitus agnoscit' accessit. Hanc
 em̄ inter figurās ut dcm̄ est mysticas. Sacerdotial
 ūga dū sine radice floruit: hāc gedēōis vell' dū
 in medio aree sicce maduit: hāc in visioe ezechiel
 eli orientalis porta q̄ nulli v̄m̄q; patuit. p̄figbat
 hanc etiā int' p̄phās p̄ ceteris vsq; n̄c ex radice
 yesse ūgā oriturā. n̄c euident' ūginē pariturā pro
 mittebat. De hīs autē de q̄bus certi sum⁹ meri
 toꝝ p̄rogati. paulisper loq̄mur ad edificacō; vel
 tam ac diuini nōis laudem ut pro famulatu re
 ligio confuet. et pro affectu deuotio augeatur.
 Quis igit' mihi hec ūgo que sola v̄m̄saz p̄uita
 tem hereticā interemit. sola p̄tē dū sit. q̄ uos i
 ōni virtute cōfirmet: suisq; meritis commendat et

auphēt p̄cibꝫ: ut ⁊ iph̄ digni inueniamꝫ in eiꝫ
laudicꝫ a q̄bus. si q̄dem hūana mortalitas n̄ de
bet cessare s; d̄ illiꝫ gl̄a. nec filē patē deuocō nec
dignū aliq̄d p̄t accipere cogitacō l̄ in erudita ptu
riē locucō. **H**ec ē q̄ totū mūdi t̄pacō; obtinuit.
salutē oīm impetrauit. **Q**uis tādē o b̄ndicta mi
sericordie lōgitudiē; et latitudiē; sub limitatē et
p̄fūdū. inuestigāē possit: lōgitudō enī iph̄ usq̄
in diem nouissimū s̄buenit v̄mūp̄ eā inuocātibꝫ
latitudo eiꝫ replet orbem t̄raz: ut quoq; sua m̄ia
plena sit oīs t̄ra **S**ublinitas eiꝫ citatis super
ne ruinas r̄staurauit. **P**rofūditas q; sedētibꝫ
in t̄bris et v̄mbra mortis. r̄dēpcionē obtinuit.
Sic ergo tue pietatis o maria ipsaz q̄ ap̄ d̄ū
gr̄a; inuenisti: nota facis mūdo sanctis precibꝫ
tuis obtinendo reis venia;: eḡris medelā pusill̄
corde robor. **A**fflictis solacō;: p̄cibꝫ adiuto
riū ⁊ liberacō;: **Q**ualis nāq; fuerit vita huiꝫ uir
ginis marie. expectātis in templo redēpcionē
gn̄is hūani. dicat ambrosius. **S**it itaq; vobis
tamq̄ in ymagine descripta v̄ginitas marie. ex
qua v̄lō in speculo r̄fulget sp̄s castitatis. ⁊ for
ma v̄tutis. **V**irgo eāt mente ⁊ corpore: corde hū
lis. v̄bis ḡuis. animo prudēs: loq̄ndi peritior le
gēdi studiosior. intenta operi. v̄cūda s̄mōe nō
inm̄cto diuiciarū sed in prece pauperis sp̄e repo
nēs arbitriū m̄tis deū nō hominē q̄ reus. nullū

ledere cunctis bene uelle maioribus assurgere equalibus non
inuide iactantiam fugere. **Quoniam** illa leuit parietes. **Quoniam**
fastidiuit humile: quando dicitur debilem. quoniam uitauit
inopem. **Michil** tornu in ocul. nichil peccat in uerbis
Michil in actu in uerbo. **Non** gestu fraccior non in
cessus sollucior non uox petulacior ut ipsa spes
corporis fieret simulacrum mentis et figura probi
tatis. **Ipsa** namque est illa que celis gloria dedit et
uis deum pacemque effudit gentibus fidem. uicinis fine
uite ordinem moribus disciplinam. **Impleam** gratiam non
solum puero abrahe sed et camel polum tribuens de
super affluentem ydria tua qua tu es uera puella
preelca et altissimi filio preparata. **Offerent** inquit
propheta uirgines regi sed post eam nam prematum ipsa
sola uendicat sibi. **Et** licet ad dei genitricem digne
collaudandam nemo inueniat idoneus. tamen
uotis omnibus uos debet cessare quilibet etiam peccator a
laudibus: quia in laudibus saluatoris est iter salu
tis nostre. **In** honore igitur sancte genitricis eius a
laudibus nolite cessare. **Ipsa** namque est uirgo maia
qua a nullo uirtutum genere uacabat: cui gratie pleitu
dine mesie dei uincius assererat. **Quis** enim cum
amiracione iocunda non speculetur ipsius adolescentis
nature fortitudine et prudentiam. ac fidem in an
gelico colloquio: ubi tam constantem eloquentem: tam pru
dentem interrogat. tam facile credit. **Quis** non iustitiam
miretur. quoniam sic uniuersa precepta diuine legis

ad implere satagebat. ut nec ad se pertinetia.
quedam velud purificacō; legalem in expleta re
linqueret. ipsi quoq; temperantia satis emicuit
que uirginitatis hliū in humilitatis valle pdux
it. Depmebant itaq; uirtutes in cogitacōe et af
fectu cordis eius ineffabilem armoniam. quā
ipsa creatrix et in habitatrix eius di sapiencia
delectabat. audire. coruscabāt foris q; in superfi
cie smonis et actus. unde possēt homiēs glori
tare dū et salutis exempla accipere. **M**aximē ite
mī frēs carissimi et osideāte qnto duocōis affectū
maia a nob honorāi uoluit: q̄ totū boni pleitudi
nē in ea posuit ut p̄ind si qd in nob ē spei si qd
ē grē salutis. ab ea nouerit edū dare: que ascē
dit delicijs affluēs. ortus plenus dicitaz que n̄
solū afflaueit. s; p̄flaueit. superueiēs ille aufē
din? ut undiq; fluāt arōta illius. **T**otis ergo
medullis cordiū et uotis omnib; uenerem. ma
riam: quia sic est uolūtas eius q̄ totū nos habē
uoluit p̄ illam. **I**psa est apud deū aduocata n̄ra
q̄ nō p̄t sustinere repulsam. q̄a apud deū inueit
grāz. **P**rouidēs quippe eāt nō sapienciā ut salo
mō. n̄ dicias n̄ honores q̄rebat. s; grāz req̄ebat.
Sola nimir est grā qua saluam. sola grā in
digem. **Q**uid aliud cupiscim. **Q**ueram? igit
grāz. s; per inueniēcem grē mariāz. quia q̄ q̄rit in
uenit. et frustrari nō ualet. **C**eterū q̄t qd illud est

quod offerre paras deo matris commendare memeto
et modicum quod offerre desideras. gratissimis illis et
omni acceptioe dignissimis matris manibus offerendum
trades: si non vis repulsam sustinere. **N**ec fornicos
ad matris accedere. quia tanta gratia est repleta. et
spiritu sancto perfusa ut fieret celis sublimior fas-
tigis pulchrior. sanctitate gratiosior. **D**emum si di-
ligentius intendas in matris singulas virtutes in ea
pressus inuenies singulares. que videbantur esse com-
munes. **Q**ue etenim et angelica puritas illi audeat
virginitati comparari que digna fuit fieri sacrarium spi-
ritus sancti. et habitaculum filii dei. **S**i res precia prela-
munda caritate. super omnes est illa. que prima proposuit an-
gelicam in teris vitam ducere. et propositum virginitatis
immobile suare. quia nec aliquatenus turbauit
angelo filium promittente. **A**scensionem namque in corde
suo disposuit. consuetudine pariter et oratione. **A**scendit
demum in montana cum festinatione. **D**icam prope as-
cendit prius in templum. ut precaretur. et pro redemptione
generis humani. precem suam in abscondito et cubiculo
cordis oraret. **F**eruebat siquidem inquerenda gratia
caritas splendebat in carne virginitas. in ob-
sequio eminebat humilitas merito proinde cantor
ille diuus in eius admiratione preciebatur. **Q**ue est
ista que ascendit plane super homines. ipsos et angelos
transcendit. nimirum super angelos a quo vitam naturam est
hauriat. quam hominibus refudat. **O** benedicta in eternum

grē genitricē vite mater salutis fac ut p̄te susci-
piat nos. q̄ per te datus ē nob̄. **F**ac b̄ndicta per
gracia; q̄ inuenisti. ut q̄ mediante te fieri dīgt̄
est particeps infirmitatis et miserie n̄re te quoq; **q̄**
incedēte particeps nos faciat gl̄e et b̄titudinis
sue x̄ps filius tuus dominus noster qui ē super
omnia benedictus deus in secula Amen **om̄e**

Liber generacōis ih̄u x̄pi filij dauid
filij abrahā Abrahā genuit ysaac
ysaac autem genuit iacob. **Et rehq̄**

Audistis fr̄es carissimi d̄nici incarna-
cōis ineffabile sacramētū: Audistis
genealogiā beatissime genitricis dei reparacōis hu-
mane misterii Audistis quia creatori angelorū
dīgtus ē p̄pagari d̄ stirpe mortalū Audistis q̄a
p̄t nos dīgt̄ est eē in tr̄is q̄ fons et origo oīū
rerū iura inbernat in celis. **A**it enī beatus euan-
gelista. **L**iber gnacōnis ih̄u x̄pi filij dauid filij
abrahā. **S**ed querēdū hic videt̄ cū tot patrum
numerosa series in̄mittitur. cur eorū solūmō
duorū dauid et abrahā redēptor n̄r dicit̄ esse filij
et n̄ potius filij yesse ul̄ filij obeth. ul̄ ceterorum
deinceps in medio positorū. **S**ed hec q̄stio facile
soluit̄: sic facta d̄mit̄ v̄tq; p̄missio recensetur.
Abrahe q̄dem d̄c̄m est in semine tuo b̄ndicetur
om̄s tribus t̄re. **Q**uod exponēs aplūs ait. nō
dīgit in semibus q̄si in multis. s̄ in semine tuo

uno quod est Christus. Quia enim abraham ad huc in spiritu
santo positus credidit. pater gentium est vocatus. Quia
postmodum signum circumcisionis accepit. pro merito
esse iudorum. Et quia de eius stirpe ille prodijt
per quem benedictio redditur omnibus maledictis terre
idcirco in semine eius benedicti omnes tribus terre

David vero dictum est de fructu ventris tui po-
nam super sedem tuam. Quia igitur hijs duobus
spiritualiter est promissum non in merito unius cuiusque prece-
pue filij dei esse Christus. Sed illud inquirendum est cur
David abrahe in christi generatione proponitur. cum abra-
ham multo ante eum tempore fuisse non dubitemus. Sed
si factum ad utriusque promissionis modum studiose refec-
imus non sine causa David fuisse propositum invenimus.
Ad enim abrahe semel legitur promissum. hoc David
frequenter est pollicitatione firmatum. Abraham enim solus
modo est deus in semine tuo benedicent omnes gentes.
David vero patet christi dici spiritualiter quodam privile-
gio meruit quod plures de eo repromissiones accepit
sic est illud in psalmo. de fructu ventris tui ponam
super sedem tuam. Et iterum semel iuavi in sancto meo
si David mentiar: semen eius in eternum manebit.
Et in libro regum Nathan propheta in spiritu sancto loquitur
dicens. Cum dormieris cum patribus tuis et ipse erit
in me in filium et ego ero illi in patrem. Iure ergo da-
vid abrahe in christi generatione preferatur cui multiplici-
ter ac per hoc omnino in mobili promissio prerogatur. Tu

Illud vero non irrationabiliter quosdam mouere
potest. cur sanctus euangelista incepit reprehē
sibiles solummodo mulieres: et in christi genealogia
imponere studuit. Sanctas vero et absque ulla con
tradictione laudabiles silencio permittit. Sed hoc
idcirco factum est ut dum redemptor noster de peccatoribus
esse de scribitur. pro peccatoribus de celo ad terram descen
disse credatur. Descendit quippe ut peccata nostra
ipse portaret. Ascendit vero ut diuinitatis sue nos
participes faceret: sic ut per apostolum dicitur.
Qui mortuus est propter peccata nostra et surrexit propter
iustificationem nostram. Hinc est quod matheus des
cendendo per salomonez. cuius matrem concupiscendo
dauid peccauit. quadraginta quinque generationes
enumerat cum lucas per nathana per cuius nominis
prophetaz peccatum dauid dominus expiauit. septuaginta
generationes describit. Per matheum quippe legitur
quia idcirco dei filius ad nos peccatores descendit
ut mortalitatis nostre participes fieret. Per lucam
vero in numerum quia idcirco post resurrectionem ad patrem
ascendit. ut nos diuinitatis sue consortes efficeret.
sic per egregium predicatorem dicitur. Quod autem ascendit
quid est nisi quia descendit primo ad inferiores
partes terre. qui descendit ipse est et qui ascendit
super celos ut impleret omnia. Tu autem domine

Exphat historia de purificatione uirginis marie

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

Konserw. i oprawa
wyk.: B. Dębińska
(1994)

DK W PKZ-S

konserwacja, wyk. G. Jolani (2008) FDK o PR 20

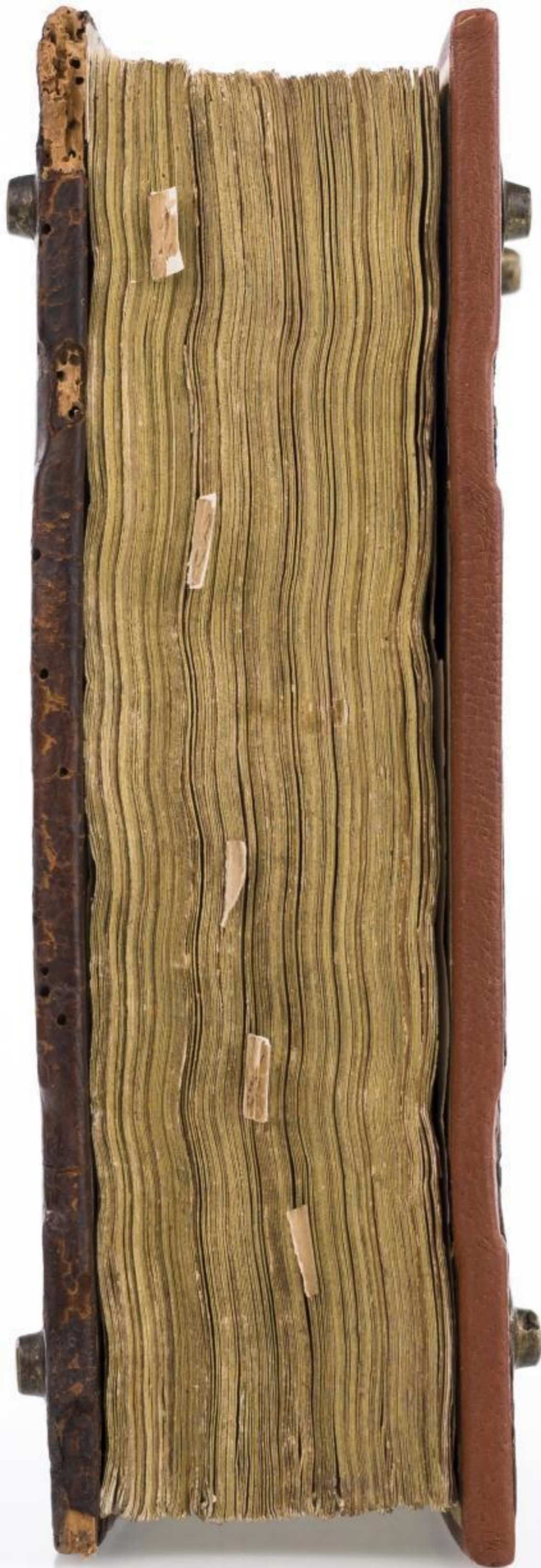

Handwritten text on a rectangular label pasted onto the upper part of the book cover. The text is in a historical script, possibly Gothic, and appears to be a title or a reference. The label is aged and shows signs of wear.

Handwritten text on the paper label, likely a library or ownership inscription.

Handwritten number '70' on a small label on the spine.

Incipit liber miserie conditionis humane a Lotbario
dracono cardinali sanctoru Sergi et Bachii qui po
pste Innocencius papa appellatus est

Incipit capitula primi libri de humani in totu

De miseria conditionis humane

De miserabili humane conditionis ingressu

De vilitate materie de qua formatus est homo

De conceptione infantie

De quali et lo conceptus nuntiatur in utero

De imbecillitate infantie

De dolore partus et ciulatu

De nuditate

De natali fructu homo producit

De breuitate huius vite

De incomodo senectutis

De labore mortalium

De diuerso studio sapientum

De varijs hominu studijs

De diuersis hominu anxietatibus

De miseria paupertatis et diuitie

De miseria diuisionis et seruitutis

De miseria continentie et conjugali

De miseria honorum et malorum

De hostibus humanis

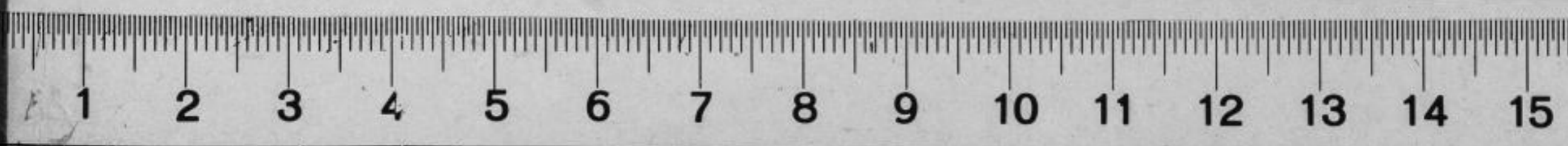
De creacione anime

De breui latitudine anime

De impinato dolore

xv. q. 150

natus in obustione et ab igne totam interemptus
fuissem in vitro ut fuissem michi mater sepulchrum a vul
ua eius corruptus extrus fuissem enim quae non esset
de vitro translatus ad tumulum. Quis ergo de gentibus
meis fontem lacrimarum ut fleam miserabilem uideam dico
me ingressum. Considera ergo cum lacrimis quomodo factus
est homo et quomodo futurus sit homo. Sciam factus est de
terra et conceptus in culpa natus ad penam. Agit per uiam quae
non licent. turpia quae non decent. Vanam quae non expediunt.
Fiet ab igne esca uermium. Massa putredinis. Expo
na illud planius et dicam plerumque. Formatus est homo
a puluere de opere de luto. quod quod uilius est de spurcissi
mo spermate. Concepit in spurco. carnem in fetore pi
bidinis in fenore luxurie quod quod uilius est. in labo pec
cati. Ratus ad laborem timorem et dolorem quod quod miserius
est ad mortem. Agit praua quibus offendit deum. offendit
proximum. offendit seipsum. Agit turpia quibus polluit
famam. polluit personam. polluit conscientiam. Agit uana
quibus negligit sua. negligit uilia. negligit necessaria.
Et fiet ab igne qui semper ardet non est inextinguibilis.
Esca uermium qui semper rodit et comedit. Immior
talis massa putredinis quae semper secat et fetet horribilis.
Constituit igitur deus ~~hunc mundum~~ ~~hunc mundum~~ ~~hunc mundum~~
hominem de limbo terrae quae materia uilior est elementis
terrae. Planetas et stellas facit ex igne. flatus et uentus
facit ex aere. pisces uolucres facit ex aqua. boves et ius
menta de terra. Considera ergo quomodo se uilem inueniat
Considera aerea se uilior agnoscat. **Considera**

Quibus forte melius fuisset pro uisibili gurgite descendere
ad visum quam dum monstrum mensurans ostenditur ostē
tui plerumque uero dimini uti in eubris et sensibus corrupti
nascantur amiserunt tristitia paron in infamia appropinquo:
sunt proccidia. hoc particulari dixerim de quibusdā
et generalis omnia sine scientia sine uirtute sine uerbo ma
scuntur debiles debiles imbriles parū a beatitudine distan
tes. Vnde in multis minus habentes. ita statim ut ani
malia parū sunt gradu uisus. nos autem non solum erepti pe
dibus non incedimus. uerum etiam incompertēptāimus. ut

Ones enim na **De dolore partus**
digniorum sicut in gurgite. ut in natura uisum exprēmamur
Dolore enim recenter natus dicitur si. fūa uero ē. vñ
nō. Dicitur e uisū. quo tunc nā sūtur apud eū. Quia em
dignē eū. nisi eū. ut nūq. potentis interiectione ē. dolore
magnitudinis exprēmēs. hūc ē em ante peccā. nō dīlagō.
post peccā. uisū. meruit appellari. ex quo sibi dicitur
audire in genēs. In dolore. paries nō est dolor. sicut
paries nō ē. sicut Rachel. p̄nuntio dolore partus. nō
uist. moriens uocatur filius. sicut in tomē. benimim. id ē. si
suis doloris. uisū. finēs subitis doloribus. inuentibus
p̄p̄tis. et filii. ac paries. et in ipso mortis articulo uocā
ue filii. sicut in rabel. id ē. filii. doloris. In euangelio. Iō
hanis. Audient. cū paries. tristitia. habet. eū. sicut paries.
filii. masculū. sicut nō. meminid. p̄p̄tis. gaudium
qz natus. est. homo. in. mūdo. Cōcepit. ergo. eū. in. iun
dignat. ferore. paries. cū. tristitia. q. dolore. nutrit. et. an
gustia. q. labore. custodit. cū. in. mūdo. nō. nō. dicit. paries.

